

Q-Read: חיבור בין הפיזי לדיגיטלי

1. רקע

שיפור יכולות הגישה מרחוק למאמרים ולספרים מאפשרים לנו ליצור הזדמנויות חדשות עבור משתמשי הספרייה. אנו כספרנים יכולים להעניק לאותם משתמשים אפשרויות גישה למידע הרב המצוי ברשת בדרך הקלה והנוחה ביותר. שיפור יכולות הגישה למידע זה ניתן לבצע על-ידי הדרכות וכן על-ידי אמצעים טכנולוגיים חדשים הקיימים בשוק. בנוסף לכך קושי במציאת אפשרויות מימון לאמצעים טכנולוגיים חדשים בספריות עצמן, מאלץ אותנו להנגיש את המידע לקהל באופן יצירתי ככל האפשר. על הרקע הזה פיתחתי בספריית גאוגרפיה מיזם חדש בשם **Q-Read**.

הרעיון העומד מאחורי מיזם זה הוא היכולת ליצור חיבור פיזי בין הספרים, כתבי העת, מפות וכדומה המצויים בין כותלי הספרייה לבין הרשת האינטרנטית והעותק האלקטרוני שלהם המצוי בה בגישה חופשית, או לחלופין לפריטים משלימים, תומכים הנמצאים ברשת או בספרייה עצמה.

2. קוד QR

קוד QR שהחל את דרכו בעולם תעשיית הרכב נמצא ככלי יעיל להצגת כתובות אינטרנט מסובכות בצורה גרפית. לדוגמה, זוהי כתובת דף הפייסבוק של ספריית גאוגרפיה:

<https://www.facebook.com/pages/%D7%A1%D7%A4%D7%A8%D7%99%D7%99%D7%AA%D7%94%D7%97%D7%95%D7%92%D7%9C%D7%92%D7%99%D7%90%D7%95%D7%92%D7%A8%D7%A4%D7%99%D7%94%D7%95%D7%9C%D7%A1%D7%91%D7%99%D7%91%D7%AA%D7%94%D7%90%D7%93%D7%9D/224369437618212?ref=hl>

כך מוצגת אותה כתובת כקוד QR:

קריאה של קוד זה בעזרת אפליקציה חינוכית בכל טלפון נייד/טאבלט מאפשרת גישה ישירה ומיידית לאותה כתובת המצוינת לעיל.

3. דרך יצירת הקוד

המיזם פועל באופן הבא:

ראשית פתיחת חשבון Google או Outlook עבור הספרייה כדי לאפשר יצירת כתובות URL למסמכים או תמונות. לאחר מכן בוחרים את הפריטים על המדף אותם אנו מבקשים לקשר. לאחר בחירת הפריטים מוצאים יעד לקישור ברשת או העלאת הפריט ל- Drive או ל- OneDrive וקבלת כתובות URL. ברגע שמתקבלת הכתובת ניתן ליצור קוד QR על-ידי מחולל הזמין חינם ברשת. השלב האחרון הוא עדכון רשימת הקודים, הדפסת הקוד על מדבקות והצמדתו לפריט התואם בספרייה.

דוגמה- העלאה לכונן Drive סריקות של מפות, תעניק לכל מפה כתובת אינטרנט משלה שהגישה אליה אך ורק למי שיש לו את כתובת האינטרנט. באופן זה נוכל להצמיד למפות קוד QR, שיאפשר הורדה מיידית של העותק הסרוק למכשיר האישי וזאת מבלי לחכות לסורק פנוי שמוגבל בגודל הסריקה או בשימוש במצלמה אישית.

Q-Read של מפה שהועלתה לכונן Drive

דוגמה נוספת- ניתן להצמיד לספר "גיאולוגיה: יסודות ותהליכים" / עקיבא פלכסר את הקוד הבא-

Q-Read עבור מפות גיאולוגיות להורדה
באתר המכון הגיאולוגי

*הגישה לפריטים הנמצאים כטקסט מלא בגישה מרחוק תתאפשר רק אם המכשיר משתמש ברשת הקמפוס.

4. יתרונות

לשימוש ב- **Q-Read** יתרונות רבים ומגוונים.

- על ידי העלאת תצלומי מפות נוכל לתרום להפחתת התלות של הסטודנטים במשאביה הפיזיים של הספרייה כגון מחשבים, סורק ומכונת צילום.
- יתרון נוסף הוא האפשרות להפנות לאתרים שונים העוסקים בנושא המבוקש ובכך להציג **מידע משלים** לפריט או לנושא.
- דרך לספריות ליצור מיזם טכנולוגי בעלות מינימאלית.
- **יצירת הפנייה** לביקורת על הספר באתרי הוצאות הספרים או החנויות כדוגמת Amazon או Google books.
- הצגת **תוצאות חיפוש** מהדעת"א עבור הנושא המבוקש.
- סטודנטים יוכלו לתרום באופן פעיל על-ידי **שיתוף מידע** אודות פרקים מספר או מאמרים וזאת על-ידי העלאת סיכומים (דרך הספרייה) והצמדת הקוד לספר או לכתב-העת.
- הצגת הספרייה **כמתקדמת טכנולוגית** ושירותית יותר עבור הסטודנטים.

5. סיכום

ספריית גאוגרפיה מחזיקה אוספים רבים כדוגמת ספריית המפות או תצלומים היסטוריים שהנגישות אליהם מוגבלת עקב ריחוק פיזי מהקמפוס ומחסור בשטח מדף. מעבר לכך מגבלות תקציב מכריחות אותנו להשתמש בכלים יעילים וזולים המספקים פתרונות ושירותים יצירתיים לקהל. משום כך מיזם זה יכול לתת מענה לצרכי הסטודנטים הנתקלים במגבלות סריקה או מיעוט עמדות מחשב המעכבים את עבודתם. כמו כן, **Q-Read** יסייע בהנגשת המידע לציבור על-ידי הפיכתו לזמין, מקושר ונגיש יותר מבעבר. בדוגמה מטה ניתן לראות שמיזם זה יכול לספק ערך מוסף לספריות נוספות כגון ספריית מוזיקה על-ידי חיבור בין העותק הפיזי כדוגמת תווים לקובץ דיגיטלי של היצירה עצמה. או בין ספר על אומן מסוים כדוגמת ברניני לעמוד היצירות שלו ב- Artstor וכך הלאה.

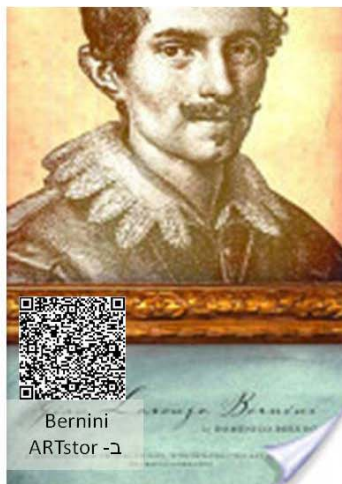
אפשרויות נוספות
לספריות אחרות...

מופע EPI של וורהול וה- Velvet Underground
ב- YouTube

סרטון המיזם ב- YouTube

אומנות
הבארוק

הביורפיה של ברניני

מוסיקה

תווים לקונצ'רטו לכינור מס' 35 של צ'ייקובסקי

עידו אהרון

ספריית החוג לגאוגרפיה
ולסביבת האדם